

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand (øget fleksibilitet med hensyn til dagpasningsordninger for børn samt tilskud til private børnepasningsordninger (L. 246) blev fremsat den 18. maj 1989 af socialministeren, men ikke færdigbehandlet i Folketingssamlingen 1988/89. Lovforslaget fremsættes på ny, idet et forslag om indtægtsgraderede kommunale tilskud dog udelades, fordi spørgsmålet må ses i sammenhæng med generelle overvejelser på området.

På dagpasningsområdet for børn er det efter regeringens opfattelse et centralt problem, at trods udbygning af antallet af tilbud er ventelister fortsat et stort problem for forældre, der ønsker pasning af deres børn.

Af ressourcemæssige grunde er det ikke muligt at afhjælpe venteliste-problemet gennem en traditionel udbygning af kapaciteten. Der må derfor sættes på at øge mulighederne for, at bestående rammer og ressourcer kan udnyttes bedre.

Dette forudsætter, at kommunerne får mere fleksible rammer, inden for hvilke de kan tilrettelægge en lokal daginstitutionspolitik tilpasset lokale behov og muligheder.

Et eksempel på, hvorledes rammerne kan udnyttes bedre til gavn for flere forældre og børn, er socialministerens henstilling af 16. marts 1989 til kommunalbestyrelserne om at etablere flere deltidstilbud.

Med udgangspunkt i en række forslag fra de kommunale organisationer – herunder forslagene fra Udvalget vedrørende kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder («Lotz II-udvalget») – foreslås kommunernes handlemuligheder forbedret på følgende områder:

1. Mulighed for at etablere dagplejeordninger i et hjemligt miljø udvides.
2. Forældrebetalingen skal kunne justeres i årets løb.
3. Som et supplement til de almindelige pasningstilbud skal der kunne ydes tilskud til forældre eller andre, som privat laver en pasningsordning («puljeordninger»).
4. Socialministerens adgang til at fastsætte (vejle-

dende) regler for indretning m.v. af daginstitutioner ophæves.

Samtidig med, at rammerne for kommunernes handlefrihed på dagtilbudsområdet gøres yderligere fleksible, findes det hensigtsmæssigt, at der i bistandsloven indføres en overordnet formålsbestemmelse for disse tilbud til børn. Formålsbestemmelsen, som indsættes som et nyt stk. 2 i lovens § 69, er nærmere omtalt i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Endelig mener regeringen, at der er behov for at ændre fripladsgrænserne. Dette kan ske ved en ændring af betalingsbekendtgørelsen, og dette spørgsmål vil blive taget op i anden sammenhæng.

ad 1. Bedre mulighed for dagplejeordninger i et hjemligt miljø.

I bistandslovens § 63, stk. 1, 2. pkt., er det fastsat, at der ikke kan gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje.

Baggrunden for bestemmelsen er et hensyn til børnene, idet der er en grænse for, hvor mange børn en enkelt dagplejer kan overkomme.

Reglen er generel, dvs. den gælder både for rent private dagplejeordninger og de dagplejetilbud, der som et led i kommunens pasningstilbud formidles af det sociale udvalg.

Kommunerne har i denne forbindelse anført, at når der er flere personer om pasningen, er »5-børnsreglen« ikke rimelig, og en lempelse vil kunne øge muligheden for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den kommunale dagpleje.

Behovet for dette bekræftes af forsøgsvirksomheden i forbindelse med dagpleje, hvor flere forsøg har drejet sig om at give dispensation fra »5-børnsreglen«.

Den traditionelle dagpleje etableres i dagplejerens eget hjem. For at øge mulighederne for at etablere pasningstilbud for børn foreslås, at dagplejen ikke nødvendigvis skal finde sted i plejerens hjem, og at det tillige skal være muligt at udnytte velegnede lokaler i børnenes hjemlige miljø, f.eks. i kollektiver og